

У ВИПУСКУ:

АЛЬОНА ПЛАКІДА ПРО СУЧАСНІ БІБЛІОТЕКИ	1
БІБЛІОТЕКА НА ДАЧІ	1
ПОЛУНИЧНІ ЗЛИВИ, БІБЛІОТЕЧНІ БЕРЕГИ	2
МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ	3

АЛЬОНА ПЛАКІДА ПРО СУЧАСНІ БІБЛІОТЕКИ

Альона Плакіда довела величезній аудиторії, що розвиток суспільства без сучасної бібліотеки неможливий

Конференції TEDx проходять по всьому світу. На них виступали Білл Клінтон і Білл Гейтс, а також багато інших візіонерів. Сотні людей з різних куточків світу прагнули стати спікерами, але не пройшли жорсткого відбору. Мільйони людей переглядають відеозаписи виступів щасливчиків в інтернеті, а їхні промови перекладають на понад 30 мов — адже саме тут звучать ідеї, які роблять наш світ кращим.

15 червня [TEDx-подія](#) втретє відбулася у Києві. Тема цього річної конференції — інстинкт майбутнього. Одним із найкращих спікерів була Міністр культури АР Крим Альона Плакіда, яка довела, що розвиток неможливий без сучасної бібліотеки. Пані Міністр ділиться думками про бібліотеки та само подію.

Альона Плакіда: Я вперше дізналася про конференцію TEDx, коли мені запропонували взяти в ній участь. Це складне і на перший погляд нездійсненне завдання мотивувало мене ставити перед собою нові цілі. До останнього дня перед початком конференції було складно уявити, що виступ відбудеться. Важливою стала підтримка колег, які були поруч протягом всього процесу підготовки і в момент виступу. Це ще раз підтверджує, що без команди однодумців неможливо досягти успіху.

Я хочу привернути увагу міжнародної спільноти до питання розвитку бібліотечного сектору. Стрімкий технологічний прогрес, зміна системи цінностей і пріоритетів у суспільстві вимагає наявності інституцій, які були б

Закінчення на с. 4

БІБЛІОТЕКА НА ДАЧІ

Працівники відділу позастаціонарного обслуговування бібліотеки-філії № 17 Сумської централізованої бібліотечної системи вирішили не залишати своїх користувачів без інформаційної підтримки у «гарячий» дачний період, започаткувавши програму «Бібліотека на дачі». «Незважаючи на пору року, люди завжди потребують книг та інформації. От ми й започаткували літню програму обслуговування наших користувачів», — сказала директор Сумської міської централізованої бібліотечної системи Людмила Стадниченко. Світлана Мамай, головний методист ЦБС, доповнює: «В приміщеннях бібліотек зараз не дуже багато відвідувачів. Тому ми вирішили активізувати тих людей, які влітку не так часто звертаються до нас. Хочемо, аби за час відпусток люди не забули, що таке книжка».

Людмила Шкут знайомить дачників з новими технологіями городництва

Дачною ініціативою бібліотекарі Сумської ЦБС вперше захопилися минулого року, і з того часу працівники книгозбірні постійно навідуються до своїх користувачів далеко за межами бібліотеки. «Донедавна ми обслуговували 35 власників

Закінчення на с. 3

IREX

Make a Better World

ПОЛУНИЧНІ ЗЛИВИ, БІБЛІОТЕЧНІ БЕРЕГИ

Завдяки Боромлянській сільській бібліотеці-філії Тростянецької ЦРБ місцеві городники вже два роки вирощують декілька врожаїв полуниці за сезон. Полуницю в Боромлі вважають символом села і полюбують смакувати. Деякі городники-аматори навіть

перекваліфікувалися на підприємців, успішно поєднуючи хобі й бізнес завдяки проекту місцевої бібліотеки «Червона ягода — добробут громади».

Проект бібліотеки допомагає власникам селянських господарств підвищити власні прибутки за допомогою сучасних технологій. Більше того, для багатьох боромлян полуниця — основне джерело поповнення сімейного бюджету.

Уже більше ста років с. Боромля носить почесне звання «полуничного краю». Ягода зображена навіть на гербі села. Донедавна вирощуванням червонобокої займалася майже кожна родина, але поступово виробництво почало занепадати.

Після появи в селі безкоштовного доступу до інтернету в бібліотеці створили клуб городників-любителів «Боромлянські полуниці», що успішно популяризує вирощування цих ягід. «Із того часу ми

Надія Чиннікова демонструє сучасний процес вирощування полуниці своїм односельчанам

намагаємося відродити давні традиції вирощування ягоди-бренду нашого села», — розповіла директор бібліотеки Людмила Бондар.

Клуб городників налічує п'ятнадцять постійних членів. Надія Чиннікова, активна користувачка бібліотеки та голова «полуничного» клубу, вже досить довгий час займається вирощуванням ягід. Цю справу вона успадкувала від батьків, а нові технології вирощування полуниці черпає з мережі в

бібліотеці. «До бібліотеки звертаюся дуже часто, особливо в період підготовки до "гарячого" сезону взимку. Через інтернет спілкуюся з "полуничниками" з Харкова, Луганська. З ними обмінюємося не лише набутим досвідом, а й саджанцями», — пояснює пані Надія.

Звернувшись до бібліотеки, в одному з онлайн-магазинів пані Чиннікова придбала мотокультиватор для обробки землі. А з нових технологій, про які дізналася в бібліотеці, застосовує крапельний полив та вирощування полуниці під агроволокном: «Це дозволяє майже на десять днів швидше отримати перший врожай та продати полуницю за більш привабливими цінами».

За словами директора бібліотеки, користувачка не лише відвідує бібліотеку, щоб знаходити літературу та відстежувати інновації в галузі вирощування полуниці, а й навчає цьому інших. «Люди частенько запитують, коли відбудеться чергове засідання клубу, аби дізнатися про новинки городництва», — говорить пані директор.

Галина Солоха, колега по цеху пані Надії, регулярно відвідує засідання клубу городників: «Набуті на зібраннях знання я передаю своїй доньці, котра теж займається вирощуванням ягід», — додає вона.

«Я маю невелику ділянку полуниць, проте завжди дуже цікаво дізнатися про нові методи вирощування ягід від пані Надії», — розповіла інша городниця з досвідом, Ніна Сукачова.

Можливість використовувати сучасні технології в сільській бібліотеці відродила давні традиції, піднявши життя сільської громади на новий рівень.

Схожу історію про те, як жителям села Синьків, що на Тернопільщині, вдалось подвоїти врожайність помідорів завдяки бібліотечному інтернету, можна переглянути за адресою <http://bit.ly/TUWVza>. ■

Сучасна бібліотека допомагає збирати декілька врожаїв полуниць за сезон (на фото - стенд бібліотеки на Сумському ярмарку інновацій)

МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ

Міжнародні науково-освітні програми є невід'ємним компонентом професійного розвитку сучасного бібліотекаря. Українська бібліотечна асоціація (УБА) має значний досвід в організації таких програм, що розширюють світогляд членів Асоціації.

Так, у травні 2012 р. за сприяння Фундаментальної бібліотеки Білоруського державного університету УБА організувала програму «Білорусь бібліотечна» на базі бібліотек м. Мінська, у якій взяли участь 22 фахівці бібліотечної справи.

Упродовж трьох днів учасники професійної програми відвідали п'ять різних бібліотек: національну, дві публічні, університетську та медичну. Також на прохання окремих учасників було організовано візит до шкільної бібліотеки м. Мінська. Працівники Фундаментальної бібліотеки державного університету тепло зустріли делегацію українських бібліотекарів та поділились досвідом, як працює одна з кращих бібліотек ВНЗ. Одним з найочікуваніших був

Фахівці бібліотечної справи двох країн обмінюються досвідом

візит до Національної бібліотеки Білорусі, де екскурсія охопила кілька відділів: комплектування, бібліографічної обробки, індексування документів, формування електронної бібліотеки та обслуговування. Українські бібліотекарі змогли стати користувачами бібліотеки. Рівень автоматизації та організації роботи просто вражає! Емоційною була зустріч з директором Мінської обласної бібліотеки ім. О. С. Пушкіна, яка висвітлила реалії роботи публічних бібліотек обласного рівня. Сподобалась учасникам і лаконічна та змістовна екскурсія у Республіканській науковій медичній бібліотеці. Зокрема зацікавив музей історії бібліотеки з незвичними експонатами – старим медичним обладнанням. А у бібліотеці-філії №10 ім. М.О. Мінковича централізованої системи державних публічних бібліотек м. Мінська в дружньому колі білоруські та українські бібліотекарі обговорили важливі питання та нагальні проблеми, знайшли багато спільного

Закінчення на с. 4

БІБЛІОТЕКА НА ДАЧІ

Початок на с. 1

Дачний сезон

дачних ділянок, а цього місяця отримали заявку ще від десятих. Відтепер бібліотекарям будуть допомагати також наші волонтери», — говорить Лариса Погорелова,

директор бібліотеки-філії №17.

Бібліотекар філії Людмила Шкут стала першовідкривачем послуг книгозбірні для дачників. Вона сама є активним членом одного з місцевих садово-городніх товариств, тож робить все, аби «колеги» могли познайомитись з профільною цікавою інформацією про вирощування та збирання високих врожаїв. Така ініціатива дуже сподобалася членам кооперативу, а деякі поради щодо зеленого землеробства, отримані за допомогою бібліотекарів, вже втілюються на дачних ділянках. Через інтернет городники отримують поради щодо підвищення

врожайності ґрунту, боротьби зі шкідниками саду та заготівлі продуктів на зиму. До того ж, це гарна нагода не лише почитати журнали та газети, а й разом відпочити, поспілкуватися з друзями, поділитися кулінарними рецептами та успіхами отримання і зберігання гарного врожаю. «Бібліотека на дачі буває щотижня», — розповідає Людмила Шкут. — «Ми виконуємо заявки городників на інформаційні матеріали. Найбільше їх цікавлять сорти нових городніх культур і технології їх вирощування, і звичайно ж, секрети консервації та кулінарії».

Плоди проекту «Бібліотека на дачі» не змусили на себе довго чекати. «Минулого року після запровадження "дачної" послуги до нас звернулося понад двадцять нових користувачів. Цього року сподіваємось на збільшення цього показника», — сказала пані Лариса.

Дачний період у розпалі, тому бібліотеки м. Суми мобілізуються надавати послуги за межами своїх стін. «Ініціативу бібліотеки-філії №17 ми зараз активно впроваджуємо в інших книгозбірнях міста, адже така форма роботи виявилася досить успішною та ефективною. А про найбільш вдалі літні проекти розповімо на День бібліотек», — підсумувала пані Стадниченко. ■

Офіс програми «Бібліоміст»
Вул. Саксаганського 36д,
2-й під'їзд, 5-й поверх
Київ 01033, Україна
Телефон: +380 44 586 2780
Факс: +380 44 586 2781
Ел. пошта: bibliomist@irex.ua

Штаб-квартира IREX
2121 K Street NW #700
Washington DC 20037

Телефон: 202 6288188
Факс: 202 628 8189
Ел. пошта: gl@irex.org

IREX
Make a Better World

IREX – міжнародна неприбуткова організація, яка пропонує лідерство та інноваційні програми, спрямовані на вдосконалення якості освіти, зміцнення незалежних ЗМІ та сприяння розвитку плюралістичного громадянського суспільства. З часу заснування у 1968 р. IREX працює у більш ніж 50 країнах світу.

АЛЬОНА ПЛАКІДА ПРО СУЧАСНІ БІБЛІОТЕКИ

Початок на с. 1

інструментами для розвитку сучасної динамічної людини. Я впевнена, що це саме бібліотеки. Протягом багатьох століть вони передають нам знання, формують світогляд і культуру, залишаючись двигуном розвитку суспільства.

Пріоритетами розвитку публічних бібліотек, на мій погляд, є, усвідомлення самими працівниками бібліотек важливості та потреби цих установ, бажання змінюватися самим і прагнути формувати громадську думку про їхню необхідність. Безумовно, всі трансформації неможливі без єдиної позиції щодо бібліотек з боку суспільства та влади на всіх рівнях.

Бібліотеки можуть відповідати новим стандартам і вимогам, які ставить перед ними час і громада, а саме бути сучасними.

Сучасна бібліотека необхідна, незалежно від її місця розташування, має бути затребуваною і допомагати кожному у вирішенні питань та реалізації будь-яких ідей. І головне,

разом ми можемо трансформувати бібліотеки України в сучасні інформаційно-культурні центри, які зможуть сформувати єдиний інформаційний простір для всіх жителів країни.

Секрет успіху бібліотеки майбутнього — безперервний пошук нових рішень для мотивації відвідувачів, креативність, вміння бути поінформованим та ефективно розпоряджатися знаннями. Дуже важливо не робити кроки назад, а дивитися лише в майбутнє, та встигати за розвитком потреб сучасного користувача.

Для мене конференція TEDx — це велика робота над собою та зміна стереотипів, новий погляд на навколишній світ. Завдяки TEDx я зрозуміла, що задля досягнення успіху треба безперервно працювати, а ще мріяти — адже думки матеріальні. TEDx — це колосальне натхнення надовго. А злагоджена робота команди однодумців - приклад для наслідування.

Виступ Альони Плакіді можна переглянути тут: <http://bit.ly/15Or0Wp> ■

МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ УБА

та відмінного в організації роботи бібліотек України та Білорусі.

Учасникам сподобалась змістовна та насичена програма, тому УБА оголошує набір нової групи на науково-освітню програму в м. Мінськ у серпні 2013 р.

Олена Шадура з Національної парламентської бібліотеки України (НПБУ) розповіла: «Професійна поїздка до Мінська викликала бурхливі враження. Насамперед отримала натхнення від гостинності білоруської сторони. А також сподобалось місто та його мешканці. Програма поїздки була добре організована, насичена та цікава».

Олена Торбеєва з НПБУ: «Програма надала мені можливість ознайомитись з досвідом роботи бібліотек різних типів, сучасними підходами до обслуговування користувачів, планування та дизайну бібліотечних приміщень. Я вдячна УБА за організацію такої цікавої та

пізнавальної поїздки. Сподіваюсь, що і надалі ми будемо знайомитись з діяльністю наших зарубіжних колег».

Марина Сушко з Національної історичної бібліотеки України підсумувала досвід учасників: «Хочу висловити захоплення вдало організованим професійним візитом до Мінська та багатим досвідом, набутиим під час спілкування з білоруськими колегами. Від насиченої, активної поїздки та теплої прийоми залишилися приємні враження. Особливо приголомшила Національна бібліотека Білорусії сучасними технологіями в обслуговуванні користувачів та дизайном приміщення. Буду рада брати участь у подібних поїздках, адже крім підвищення свого фахового рівня та отримання позитивних емоцій, є можливість налагодити контакти із зарубіжними колегами та в подальшому співпрацювати з ними».

За матеріалами Української бібліотечної асоціації ■